

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/๐๐๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงาน ก.ค.ศ. มีประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในข้อ ๒ ซึ่งกำหนดว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ และอันดับ คศ. ๔ ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่เทียบได้ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิมตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้รับเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะสูงขึ้นท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้” ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ได้มีมติให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ และ คศ. ๔ ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่เทียบได้ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิมตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้ โดยให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่มีเงินเดือนตรงกันหรือเท่ากัน หรือขั้นใกล้เคียงที่สูงกว่าขั้นเงินเดือนเดิม จึงให้ถือปฏิบัติตามมตินี้ แต่เนื่องจากมีอนุกรรมการมีความเห็นที่แตกต่าง ที่ประชุมจึงมีมติให้หารือในประเด็นดังกล่าวนี้ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงขอหารือประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการใช้กฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าวตามข้อ ๒ ว่า การเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้ จะเทียบอย่างไร ทั้งนี้ อนุกรรมการได้มีความเห็นเป็นสองแนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เทียบขั้นเงินเดือนที่มีขั้นเงินเดือน (ขั้นที่มีอัตราเงินเดือน) ตรงกัน (เท่ากัน) หรือใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ คศ. ๓ คือ ขั้น ๔๗,๔๕๐ บาท ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๔๗,๔๕๐ บาท และผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๕๐,๕๕๐ บาท ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับ คศ. ๕ คือ ขั้น ๕๐,๕๕๐ บาท ซึ่งเป็นขั้นใกล้เคียงที่สูงกว่าขั้นเงินเดือนเดิม หรือ

แนวทางที่ ๒ เทียบขั้นเงินเดือนที่ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิมตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนท้ายกฎ ก.ค.ศ. ๓ กล่าวคือ ผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ คศ. ๓ คือ ขั้น ๔๗,๔๕๐ บาท ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๕๐,๕๕๐ บาท และผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๕๐,๕๕๐ บาท ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับ คศ. ๕ คือ ขั้น ๕๗,๙๕๐ บาท

* ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๓๘๙ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณและสำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน ก.ค.ศ.) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า กรณีที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ขอหารือมานี้ เป็นกรณีที่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความการเทียบขั้นเงินเดือนตามที่ปรากฏในข้อ ๒ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ และอันดับ คศ. ๔ ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่เทียบได้ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิมตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้รับเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะสูงขึ้นท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้” ว่ามีความหมายที่แท้จริงเป็นอย่างไร

เมื่อได้พิจารณาโดยละเอียดถี่ถ้วนแล้ว เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูง (เต็มขั้น) ของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ หรืออันดับ คศ. ๔ แล้ว เป็นเหตุให้ไม่สามารถเลื่อนขั้นเงินเดือนต่อไปได้ในอันดับเดิม กฎ ก.ค.ศ. ฉบับดังกล่าวจึงกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นสามารถปรับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นอีกหนึ่งอันดับได้ โดยไม่มีผลเป็นการเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในอันดับ คศ. ๓ ที่ได้รับเงินเดือนสูงสุดในอันดับ คศ. ๓ แล้ว ก็ให้สามารถเลื่อนขั้นเงินเดือนต่อไปในอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะ คศ. ๔ ได้ เช่นเดียวกันกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในอันดับ คศ. ๔ ที่ได้รับเงินเดือนสูงสุดในอันดับ คศ. ๔ แล้ว ก็ให้สามารถเลื่อนขั้นเงินเดือนต่อไปในอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะ คศ. ๕ ได้ ดุจกัน การนำหลักการดังกล่าวมากำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. จึงเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าและได้รับผลตอบแทนในอาชีพ ซึ่งแต่เดิมมาเมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ หรือคศ. ๔ แล้ว ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งต่อไป ย่อมไม่อาจเลื่อนขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้นไปกว่าเดิมได้ จะคงได้รับเงินเพิ่มก็เฉพาะค่าตอบแทนพิเศษตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการและลูกจ้างประจำผู้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างถึงขั้นสูงหรือใกล้ถึงขั้นสูงของอันดับหรือตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เท่านั้น การกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในอันดับ คศ. ๓ และอันดับ คศ. ๔ ที่ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับที่ตนดำรงอยู่แล้ว สามารถได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นอีกอันดับหนึ่งย่อมเป็นผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

^๑ ข้อ ๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ และ คศ. ๔ ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่เทียบได้ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิมตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้รับเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะสูงขึ้นท้ายกฎ ก.ค.ศ. นี้

ศึกษาดังกล่าวมีโอกาสดำเนินการได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น เพราะมีชั้นเงินเดือนให้เลื่อนต่อไปได้โดยไม่ต้องเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะให้สูงขึ้น กับทั้งเมื่อพิจารณาตารางเทียบชั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้รับหากได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะสูงขึ้นท้ายกฎ ก.ค.ศ. แล้ว เห็นว่า หากมีการเทียบชั้นเงินเดือนตามความเห็นของอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในแนวทางที่สองจะเกิดผลที่ขัดต่อเหตุผลธรรมดา เช่น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูง (เต็มขั้น) ของอันดับเงินเดือนของตำแหน่งและวิทยฐานะในอันดับ คศ. ๓ คือ ขั้น ๔๗,๔๕๐ บาท เมื่อเข้ามาได้รับเงินเดือนขั้นสูงของอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๕๐,๕๕๐ บาท ซึ่งเป็นเงินเดือนขั้นสูง (เต็มขั้น) ของอันดับ คศ. ๔ จะทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีเงินเดือนเต็มขั้นในอันดับเงินเดือนของ คศ. ๔ ในคราวนั้นเอง เป็นเหตุให้ไม่สามารถเลื่อนชั้นเงินเดือนได้อีกต่อไปซึ่งเป็นการซ้ำรอยกับปัญหาเดิมในทันที อีกทั้งการเทียบชั้นเงินเดือนตามแนวทางนี้ ย่อมทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีตำแหน่งและวิทยฐานะ คศ. ๔ ซึ่งได้รับเงินเดือนของอันดับ คศ. ๔ อยู่แล้ว แต่ยังเลื่อนไม่ถึงขั้นสูง (เต็มขั้น) กลับจะต้องได้รับเงินเดือนน้อยกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะ คศ. ๓ ผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูง (เต็มขั้น) ของอันดับ คศ. ๓ และเพิ่งมารับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นอีกหนึ่งอันดับ ตามแนวทางการตีความกฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้ของอนุกรรมการฯ ในแนวทางที่สอง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) จึงเห็นว่า การเทียบชั้นเงินเดือนตามข้อ ๒ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดว่า “ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่เทียบได้ตรงกันกับชั้นเงินเดือนของอันดับเดิม” นั้น หมายถึงการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นในขั้นที่มีเงินเดือนตรงกันหรือไม่น้อยกว่าชั้นเงินเดือนในอันดับเดิม และในกรณีที่ไม่มีชั้นเงินเดือนตรงกันกับชั้นเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม ก็ให้ได้รับเงินเดือนในขั้นใกล้เคียงที่สูงกว่า กล่าวคือ เงินเดือนขั้นสูงของอันดับ คศ. ๓ คือ ขั้น ๔๗,๔๕๐ บาท สามารถเทียบได้ตรงกันกับชั้นเงินเดือนตามตารางในอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๔๗,๔๕๐ บาท และเงินเดือนขั้นสูงของอันดับ คศ. ๔ คือ ขั้น ๕๐,๕๕๐ บาท สามารถเทียบได้ใกล้เคียงกับชั้นเงินเดือนตามตารางในอันดับ คศ. ๕ คือ ขั้น ๕๑,๕๕๐ บาท ดังนั้น การเทียบชั้นเงินเดือนตามความเห็นของอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในแนวทางที่หนึ่งจึงถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ឆ្នាំ ២០២៤